

Právní úprava zamezení nadměrného zadlužování obcí a krajů

Stávající právní úprava upravující nakládání s majetkem samosprávných celků, tj. zákon č. [250/2000](#) Sb. o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, jež upravuje hospodaření jak obcí tak i krajů, nedostatečně bránila zadlužování samosprávných celků a pravděpodobně i z důvodu, aby se nepřiměřené zadlužování se nepřeneslo i na kraje, byla přijata novela obecního i krajského zřízení.

Stávající právní úprava upravující nakládání s majetkem samosprávných celků, tj. zákon č. [250/2000](#) Sb. o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, jež upravuje hospodaření jak obcí tak i krajů, nedostatečně bránila zadlužování samosprávných celků a pravděpodobně i z důvodu, aby se nepřiměřené zadlužování se nepřeneslo i na kraje, byla přijata novela obecního i krajského zřízení. Cílem zákona č. [450/2001](#) Sb. ze dne 27. listopadu 2001, kterým se mění zákon č. [128/2000](#) Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. [129/2000](#) Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. [131/2000](#) Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. [250/2000](#) Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění zákona č. [320/2001](#) Sb., zákon č. [218/2000](#) Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. [101/2000](#) Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, bylo tedy zejména vnést do novelizovaných právních předpisů jakési mantinely pro zadlužování samosprávných celků resp. zamezení dalšího nepřiměřeného zadlužování samosprávných celků. Zákon sleduje zejména ochranu samosprávy před zadlužováním, které ve svém důsledku může ohrozit samotný výkon funkcí územní samosprávy.

Nové právní úpravy by si také měly povšimnout osoby, jež vstupují do právních vztahů s obcemi, protože přijatá novela znamená další zpřísnění podmínek pro nakládání s majetkem obcí. OBCE. Na základě novely zákona o obcích nemůžou obce ručit svým majetkem za závazky fyzických anebo právnických osob, jejichž nejsou zřizovatelem. Právní úkony učiněné v rozporu s výše uvedeným jsou od počátku neplatné tzn. absolutně neplatné. Stát výslovně neručí za hospodaření a závazky obcí, pokud takové závazky nepřevzme stát smluvně. Uzavření smlouvy o úvěru nebo smlouvy o půjčce (poskytnutí úvěru, půjčky obci) ze zahraničí a emisi komunálních obligací schvaluje vláda. Právní úkon učiněný v rozporu s předchozí větou je od počátku neplatný. Obec nesmí přijmout úvěr, pokud jeho dluhová služba přesahuje 15% rozpočtu obce za minulý rok (§85 odst. 4. zákona o obcích). Zákon o obcích v případě přijetí úvěru v rozporu s ustanovením §85 odst. 4 sice výslovně nekonstatuje neplatnost od počátku, ale přesto se domnívám, že by takový právní úkon byl neplatný pro rozpor se zákonem. Stejná právní úprava byla vnesena i do zákona 131/2000 Sb. o hlavním městě Praze.

KRAJE. K podobné úpravě jako v případě zákona o obcích došlo i v zákoně o krajích. Právní úprava zakotvená novelou zákona o krajích je téměř totožná jako v případě obcí, není zde pouze zakotveno schválení úvěrů nebo půjček ze zahraničí vládou.

K závěrům o tom, jaký bude mít novela praktický dopad je jistě předčasné se vyjadřovat, ale s jistotou se dá říci, že spektrum právních vztahů, při kterých může dojít k zadlužení obcí anebo krajů se neomezuje jen na úvěry, půjčky či emise komunálních obligací a z tohoto pohledu se jeví nová právní úprava jako nedůsledná. Zákonné omezení výše úvěru může také pro samosprávné celky znamenat zbrždění jejich rozvoje s ohledem na nemožnost vzít si dostatečně vysoký úvěr např. na

plynofikace obce apod.

© EPRAVO.CZ – Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Jak se bránit proti územnímu plánu?](#)
- [Evropské dotace srozumitelně: Díl druhý – Žadatel nebo příjemce?](#)
- [Uzavírky místních i účelových komunikací a zřizování objížděk](#)
- [Reforma nařízení EU 261/2004: Co znamená pro letecké dopravce?](#)
- [Evropské dotace srozumitelně: Díl první – Unijní a národní rámec](#)
- [Když důkazy nestačí: Rizikové aspekty prokazování řádného užívání ochranných známek](#)
- [Nestačí „mít systém“ aneb povinnosti veřejnoprávních původců při přechodu na atestovaný eSSL](#)
- [Výroční zpráva ÚOOÚ za rok 2025: nové regulatorní priority v oblasti ochrany osobních údajů](#)
- [Právní průvodce českou krajinou](#)
- [Sdílení elektřiny v obecních projektech, změny po 1.8.2026 a zapojení bateriových úložišť](#)
- [Jak naložit s „oznámením“ přestupku soukromých osob? A je to vlastně oznámením ve smyslu zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich?](#)